

Důvodová zpráva

V návaznosti na novelu zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, provedenou zákonem č. 271/2023 Sb., je předkládána novela obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Statut hlavního města Prahy“).

S účinností od 1. července 2024 bude výše uvedenou novelou zákona stanovena na území hlavního města Prahy příslušnost k projednávání přestupků a k vedení řízení o zadržení řídičského průkazu úřadům městských částí určených Statutem hlavního města Prahy.

Konkrétně v bodu 155 zákona č. 271/2023 Sb. je uvedeno: *V § 125e se na konci odstavce 1 doplňuje věta „**K projednávání přestupků a vedení řízení o zadržení řídičského průkazu jsou na území hlavního města Prahy příslušné úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy.**“.*

Navrhuje se určit, aby úřady příslušné k projednávání přestupků byly na území hlavního města Prahy úřady městských částí Praha 1 až 22.

Již v Závěrečné zprávě RIA k návrhu zákona č. 271/2023 Sb. se předpokládala příslušnost k této agendě městských částí Praha 1-22. V případě určení příslušnosti všem 57 městským částem, za situace, kdy ne u všech je pozice uvolněného starosty a odpovídajícího týmu úředníků, může dojít k nevyhovujícímu stavu, že se z Magistrátu hlavního města Prahy stane orgán největšího kraje v České republice bez odpovídajícího personálního zajištění.

V současné době jsou již některé přestupky v rámci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla spáchané v zónách placeného stání delegovány na některé městské části. Aktuálně však většinově městské části nemají odpovídající personální zajištění, které by jednak zajišťovalo zpracování veškerého objemu oznámených věcí a současně zaručovalo kvalitu práce. Požadavky na oprávněné úřední osoby i s ohledem na zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, jsou maximální, přičemž kvalitními úředníky se zkušenostmi a znalostmi (a se vzděláním) pracovní trh dlouhodobě nedisponuje. Navíc v podmínkách hlavního města Prahy, kde je obrovská konkurence zaměstnavatelů, je tabulkové zařazení ve státní správě pro případné uchazeče finančně nezajímavé. Magistrát hlavního města Prahy se sám dlouhodobě potýká s nedostatkem úředníků, zejména právníků, kteří jsou na danou funkci předpokládáni zákonem. Městské části většinově nedisponují potřebným stavebně technickým zázemím, jehož vybudování by si vyžádalo neúměrné náklady, ale ani potřebným kvalifikovaným personálním vybavením, kterého nebudou schopny dosáhnout. Závažným hlediskem by byly i komplexní náklady na zajištění HW a zejména SW vybavení u všech 57 městských částí se základními požadavky na komunikaci se spisovou službou, základními registry, registrem vozidel, registrem řidičů, schopností maximální elektronizace agendy a automatizovaných postupů apod., a to jak z hlediska finančních nákladů, tak i z hlediska časového (výběrová řízení, realizace, zkušební provoz atd.). U „malých“ městských částí by tak došlo ke složitému a dlouhodobému personálnímu problému při zajišťování nových odborně vyškolených pracovníků a nutnosti jejich vzdělávání, kde není ani záruka zvládnutí zkoušky odborné způsobilosti při výkonu agendy přestupkového práva (dlouhodobá příprava). Již v současnosti mají úřady městských částí nemalé problémy v personálních otázkách – s volnými místy – a to i k méně odborně náročným agendám činnosti. Nelze předpokládat, že dotčení zaměstnanci hlavního města Prahy zařazení do Magistrátu hlavního města Prahy by byli pouze delimitováni na jednotlivé městské části. Lze předpokládat, že někteří by „přešli“,

avšak v žádném případě to nelze očekávat u všech. Navíc Magistrát hlavního města Prahy by byl nucen nově zajistit plnohodnotný výkon činnosti odvolacího správního orgánu a kontrolního orgánu vůči 57 městským částem. S ohledem na povinnost provádět kontroly minimálně jednou za 3 roky u každé jednotlivé městské části, a i s ohledem na předpokládaný počet odvolání proti rozhodnutím městských částí a zároveň nutnost dokončit již zahájená řízení v prvním stupni, lze očekávat z počátku nulové snížení personálního stavu na Magistrátu hlavního města Prahy a poté minimálně po 3 letech pouze řádově v několika málo desítkách zaměstnanců. Pro Magistrát hlavního města Prahy tato změna znamená i otázku ukončení pracovního poměru se zaměstnanci v rámci reorganizace pro nadbytečnost (odstupné platy) a u těch, kteří by byli přeřazeni k zajištění odvolacího řízení navýšení platové třídy.

Jako obzvláště složitý problém v případě působnosti všech 57 městských částí je sledování určení místní příslušnosti. V podmínkách hlavního města Prahy by v praxi určení místní příslušnosti na všech 57 městských částí bylo v řadě případů naprosto neřešitelné. Existuje řada komunikací a křižovatek, kde se stýkají hranice dvou, tří i čtyř městských částí, a to jak v kolmém či podélném směru komunikací, tak i pod různými úhly a oblouky (viz např. křižovatka „Bulhar“). V případě správních obvodů městských částí v hlavním městě Praze se totiž nejedná o územní sousedství, jehož hranice by se v drtivé většině nacházely mimo zastavěnou oblast, ale právě naopak. Jakým způsobem by se v řadě případů v praxi na společných hranicích jednotlivých městských částí objektivně určovala místní příslušnost k vedení řízení o přestupku, není zřejmé. Určování místní příslušnosti společným nejbližším nadřízeným s právním orgánem na základě sporů o příslušnost by se tak nepochybně stalo velice často frekventovaným a zbytečně zatěžujícím úkonem celého systému snižujícím tak Ministerstvem dopravy zastávanou efektivitu řízení o přestupcích v hlavním městě Praze. Nejčastěji frekventované spory o příslušnost by nepochybně nastávaly v případě dopravních nehod, ke kterým by došlo na hranicích vícero městských částí, dále se pak jedná také o problematiku měření rychlosti jízdy v tunelech procházejících opětovně územím vícero městských částí a další jednání (např. případy kdy při pronásledování řidiče vozidla hlídkou policie, pronásledovaný řidič při jízdě páchá různé přestupky na různých městských částech – rychlost jízdy, jízda na červenou, zákazy odbočení, jízda po tramvajovém tělese a navíc pod vlivem alkoholu nebo drogy a další).

Z těchto důvodů se navrhuje působnost k projednávání uvedených přestupků doplnit do přílohy č. 4 Statutu hlavního města Prahy v rozsahu městská část Praha 1–22.

Při provedení uvedené změny je nezbytná i úprava přílohy č. 3 Statutu hlavního města Prahy, konkrétně zrušení stávajícího bodu 9 (příslušnost k projednávání přestupků ze zón placeného stání v přenesené působnosti nad rámec zákona pro všechny městské části podle § 3 Statutu hlavního města Prahy) se stávající úprava stává s ohledem na novelu zákona o silničním provozu nadbytečnou a v případě schválení navrhovaného určení úřadů městských částí Praha 1-22 v rozsahu navíc v rozporu s touto změnou.

Dále se navrhuje stanovit povinnost městským částem poskytovat hlavnímu městu Praze významná data, a to doplněním této povinnosti do přílohy č. 5 Statutu hlavního města Prahy.

Jedná se o důležité údaje poskytující komplexní informace o pracovních vstupech a výstupech v agendě „dopravních přestupků“ a v agendě zadržených řidičských průkazů na území hlavního města Prahy pro vedení hlavního města Prahy. Účelem jejich shromažďování je získání důležitých informací sloužících k celkovému posuzování

vývoje dopravně bezpečnostní situace na území hlavního města Prahy a k přijímání koncepčních rozhodnutí.

Podle Závěrečné zprávy RIA k návrhu zákona, kterým se mění zákon o silničním provozu a který přenáší věcnou působnost k projednání přestupků podle zákona o silničním provozu, nemá tato změna na rozpočet hlavního města Prahy jako celku žádný vliv.

Zvláštní část:

K bodu I

V příloze č. 3 se ruší působnost všech městských částí k projednávání přestupků spáchaných porušením dopravní značky č. IP 12 „Vyhrazené parkoviště“ a IP 13c „Parkoviště s parkovacím automatem“ (vyhláška č. 294/2015 Sb.) výhradně v souvislosti s narušením režimu parkování v zónách placeného stání zřízených na území příslušné městské části, vyjma přestupků spáchaných s vozidly, u nichž nebyl zjištěn z informačního systému vedeného podle zvláštního právního předpisu (§ 4 zákona č. 56/2001 Sb.) provozovatel vozidla.

V příloze č. 4 se určuje, že městské části Praha 1 až 22 budou příslušné k projednání přestupků podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

V příloze č. 5 se doplňuje povinnost městských částí Praha 1 až 22 zasílat hlavnímu městu Praze celoměstsky významná data ve vztahu k projednávaným přestupkům.

K bodu II

Navrhuje se stanovit přechodné ustanovení ve vztahu k již zahájeným správním řízením.

K bodu III

Účinnost se navrhuje stanovit v souladu s účinností dotčeného ustanovení zákona č. 271/2023 Sb.

Dopady do rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí:

Zpracovatel předpokládá negativní dopad do rozpočtu hlavního města Prahy, neboť přijde o výnos z uložených správních trestů-pokut, přičemž nelze předpokládat razantní snížení stavu zaměstnanců (MHMP bude nadále plnit funkci odvolacího orgánu, a proto je nezbytné zachování dostatečného počtu kvalifikovaných zaměstnanců).

Dopady do rozpočtů městských částí Praha 1 až 22 nelze v tuto chvíli kvalifikovaně odhadnout, neboť není zřejmá výše vybraných pokut jednotlivými úřady. Negativní dopady budou náležet především v nutnosti zajištění nových zaměstnanců na výkon této agendy a kancelářských prostor, na druhou stranu bude městským částem náležet příspěvek na výkon přenesené působnosti, jehož výše není v tuto chvíli známa, neboť příspěvek je určován Ministerstvem vnitra zpětně za uplynulý rok.